

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu sêu 3 galbini mon. sunat'oria.

Brasiovu 14/2 Augustu 1867.

Se prenumera la postele r., si pe la DD. corespondenti. — E' un serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvania.

Brasiovu 12 Augustu.

Agitatiunile in contra „emisariilor muscalesci si daco-romaneoi, cum si totuodata in contra uniunii moldavo-romanesce decurgu in foile maghiare din Clusiu in modulu celu mai obstinatu; fôrte curiosu inse, ca totu acele foi ne mai spunu, cumca oricata silintia 'si pusera pana acum organele politice, totu n'au mai pututu prinde nici unu emisariu. Ai dracului ômeni trebue se fia acei emisari, de sciu ei ambla diu'a mare trecundu încôce si incolu pe la nasulu „zapoiiloru“, si politiailoru nostrii fara cã se p'ota pune man'a pre ei. Anume doi muscali (??) se primblara (??) de vreo dôna ori, cum scimu din Nr. tr., intre S. Reginu si M. Osiorheiu, era altulu se aratã cã o naluca nu sciu la ce satu, toti trei inse scapara cu facia curata. Totu acum se mai canta si unu emisariu daco-romanesce anume Niculescu; se cercetãza si in urm'a unui comitetu daco-romanesce compusu de profesori. In catu pentru Niculescu, apoi vedeti ca onorabilulu boieriu betrau Niculescu conservativu de calibru greu petrece la Zaizonu in cura, prin urmare se va supara candu va afla ca i se tavalesce numele p'ntre emisarii politici. Era d'eca cugetati la altu Niculescu, apoi pare mi se ca acela este unu tineru expeditoru la post'a din Blasiu, despre carele se spune ca mai deunadi a facutu o gluma necalita in Aiudu ca unu ampoiatsu spunendu'i, ca elu ar' fi din Romani'a si alte secaturi, in catu se pare ca acelu ampoiatsu a si rapitu ocaziunea cu mare bucuria spre a denuncioia mai departe pe acelu tineru glumetiu, de unde apoi urmã alarmarea din nou asupra emisariilor. In oatu pentru cautarea comitetulu profesorilor (care profesori?) apoi trebue se marturisimu, ca spionagiulu de astadi purcede cu mai multa crutiare deoatu odinôra. In êrn'a din 1830 pre candu la preotii romanesce transilvani se cautã arme, munitiune si portretulu imperatulu Nicolae, bietii ômeni era calcati in capu de nôpte, dusi la prinsôre, s'eu incai la biserica, pentrucã se arate armele si munitiunea. In Iuliu 1852 pe timpulu calatoriei monarchulu prin aceste tieri spionii si denunciatii n'au crutiatu nici insusi pe mitropolitulu Siulutiu, pentrucã intr'o di primindu pr. sa porunca dela gubernatorulu Schwarzenberg cã se m'erga nesmintitu pe urmatôrea di la A. Carolina (Belgradu), unde ar' avé se se intalnésca spre a'i spune ceva, pr. sa calatori indata acolo, era candu se infaciosiã la Schwarzenberg, acesta'i spuse alte bagatele, apoi ilu chiama la m'esa pe alta di. Reintorcunduse mitropolitulu la resiedinti'a sa in Blasiu, aflã de brutalitatea comisa prin argatii despotulu, ca'i caloasera cancelari'a si ei cercetara t'ete unghiuletiele pana si in granare, pentrucã se afle urme de conspiratiune. Mai tardiu se aflã din acte presidiale, ca mitropolitulu Siulutiu fusesc denunciatu de catra o alta persôna bisericésca de dacoromanistu. Pe atunci caloara si locuinti'a repaus. Ioanu Maioreacu, prinsera pe Avr. Iancu si 'lu adusera prin brutal'a tractare la starea de monomania in care se afla si astadi. Totu pe atunci gubernatorulu carele prinsese o mania rea asupra munteniloru pentrucã 'si cautã drepturile lor, intrebã pe dn. D. M. in A. Carolina, ca „ce mai facu acei ômeni-de-nimicu in munti.“

In oatu pentru bucuri'a ce se manifesta la t'ote ocaziunile in foile maghiare cum si in cele nemtiesci dualistice asupra incercariilor de rebeliuni Roznovanesoi si Muruzesci din Moldov'a, aceste se esplica asié: Fusionistii ungureni ve-

dienlu ca romanii nu se invoiescu la fusiune, acestei resistintie ii dau titulu de dacoromanistu; de aceea le vine catu se p'ote mai bine, cã in Moldov'a se se ridice o partita antiunionista atatu de tare, in oatu acoeasi se fia in atare de a sparge cu ori ce pretiu unitatea statulu romanesc, unitate prochiamata si jurata de repetite ori, recunoscuta si de poterile mari. In casulu celu mai nefavoratoru pentru corôn'a Ungariei Moldov'a ar' cadé la Rusi'a, era Valachi'a numita pe unguresce Munteni'a (Havasalföld) s'ar reinceorpora la corôna impreuna cu alte tierutie turcesci. Deocamdata foile dualistice sunt mai multu decatu sigure, ca regimulu lui Carolu I. trebue se cadia nesmintitu si neaparatu.

Pre candu scriemu noi aceste ne bate la ochi, ca organulu lui Kosuth „Magyar Ujság“ reasumã din nou cunoscutulu planu alu confederatiunii danubiane; se intielege inse ca acelasi e combatutu de catra foile ministeriale. Aici ne aducemu aminte, ca unu dualistu scriindu in „Presse“ Abendblatt Nr. 148 despre trebile intrenatiunale din monarchia, pe croati si pe romani ii numesce pop'ora semibarbari. Ac'esta ar' insemna, ca semibarbarii n'aru merita libertatea. . . .

Fagarasiu. Alegerile functionarilor municipali. D'eca mai este in viéti'a politica si sociala a pop'oraloru vreunu dreptu de importantia esentiala, apoi de siguru ca dreptulu de a'si aléga siei pe functionarii sei nu este nicidecum celu 'din urma. In alegerile deputatiloru la corpulu legislativu si ale ampoiattiloru la administratiune si judecatoria se manifesta s'eu incai trebue se se manifeste nu numai interesele si vointiele, ci totuodata si gradulu de intieleginti'a pop'oralu si mai alesu a reprezentantiloru lui. Comparandu dreptulu alegerii deputatiloru cu alu alegerii de functionari municipali trebue se cugeti fôrte multu pana se te decoidi a da la unulu din aceleasi preferentia preste celalaltu. Ambele aceste drepturi sunt de natura a'ti garanta libertatea si autonomi'a, ambele sunt combatute in veci atatu pre terenulu politicu catu si pre oelu bisericescu de catra amicii absolutismulu s'eu ai constitutiuniloru fictive. Celu mai tare argumentu alu amiciloru absolutismulu in contra dreptulu pop'oraloru de a'si alege pe functionarii lor este candu diou, ca pop'orulu nu'si cunósce nici chiaru pe ômenii de capacitate din sinulu seu, din care cauza s'a intemplat adesea, ca elu alese s'eu pe nisce ignorantu, s'eu pe nisce ômeni blastemati, carii apoi ajunsera a fi tiranii sei, s'eu incai tienura municipiulu ori si tier'a intréga pe loou, pana candu altele chiaru si sub absolutismu inaintara. Ecemplu celu mai invederatu, celu mai strigatoru in lume, totuodata celu mai tristu pentru libertatile publice, ilu avemu tocma in monarchi'a austriaca, unde tierile gubernate absolutistice, precum Austri'a, Boemi'a, Moravi'a etc. sunt relative multu mai naintate decatu Ungari'a, Transilvani'a si Croati'a, pe unde avuramu totudeauna o viétia municipala, de care tierile germano-slave nu s'au bucuratu.

Idei cã aceste si acestoru asemenea se pare ca ocupã pe o parte din alegatorii districtulu Fagarasiu atatu mai nainte de conchiamarea comitetulu, oatu si mai alesu in decursulu siedintiloru din 5—7 Aug. Intru adeveru ca in acelea dile vedeai multe fetis ingrijate. Cei mai multi venisera cu determinat'a vointia de a midiloci o restauratiune, dupa care se inete orice recriminari in contra administratiunii districtulu si era prea pucini de aceia, carii se fia voitu a implini numai dorintiele outaroru candidati.

Dn. capitaniu supremu isi pusese t'ota silinti'a de a trage informatiuni pre catu 'sar fi pu-

tutu mai acurate atatu despre ampoiattii vechi, oatu si despre concurentii noi. Totu asemenea urmasera si unii dintre membrii comitetulu; prin urmare candidatii au fostu cernuti binisioru. Iritatiunea inse asupra unora din cei vechi era mare. Dara cine putea se soia d'eca acei ampoiatti nu sufere pe nevinovate? Unde era vreo sentintia judecatorésca asupra lor? Nu oumva ura nationala s'eu personala, poff'a de resbunare s'eu interese scarnave voia a submina existintia si viitorulu lor? Spre a nu peoatui nici intr'o parte, nu era altu midilocu, decatu a culege informatiuni si date autentice despre t'ota purtarea trebiloru districtulu, in numeru catu s'ar fi pututu mai mare. Din t'ote acelea resultã, ca administratiunea politica merse mai bine decatu cea judecatorésca, ca inse ambele au fostu mai bune decatu pe airea in unele comitate si scaune, decatu in Alb'a de susu si in t'ota Secuimea, totusi mai rele decatu in Sasime. Administratiunea politica n'a pututu fi mai buna, din cauza ca 4 din cei 6 subprefecti s'eu solgaribrai nu 'si implinisera obligatiunile lor nici pre catu ar' fi fostu in stare, preste ac'esta subprefecturile sunt fôrte reu organizate, lipsite de locuintia, cancelaria, aresturi, de spesele ce se numescu la noi pausiale. Subprefectii n'au nici unu substitutu s'eu ajutoriu pentru casuri de absentia dela locuinti'a lor, ceea ce se intempla adesea. — Cum va fi fostu administratiunea judecatorésca se p'ote cunósce intre altele din urmatôrele date. Personalulu tribunalulu e' pentru 83 mii sufiete prea micoloca ~~si prea creste~~, 1 asesoru si 2 cancelisti. Dintre asesori unii carii mergea in birou la 11 si esia la 12 ôre. Dupa amiedi nu merge nimeni la birou, din cauza ca — statulu a cassatu arderea de luminari! . . . Din an. 1861 adica de 7 ani încôce au intratu cause de remasuri s'eu cliromonii (Verlassenschaften) din totu districtulu numai 1348, s'au pertractatu inse din aceleasi pana in Iuliu 1867 numai 323, din care éra si 169 au fostu pertractate la jud'etiuulu singuratiou alu cerculu Brãnu, asediatu in Zernesci, prin urmare la tribunalulu districtualu in Fagarasiu s'au terminatu numai 154. La acelasi tribunalu de siete ani încôce s'au adusu sententie scripturistice de alte feluri numai 7 di: siete, era dupa procesura verbala 68. In 31 Dec. 1866 se aflã 68 procese inrotulate restante. In a. c. 1867 pana in Aug. nici o sententia nu se aduse! In procesele urbariale de 7 ani nu se facu mai nimicu, pentrucã respektivulu referinte le lasã pre t'ote balta ne avendu frica de nimeni. Despre sententie in cause cambiale abié mai putea fi vorb'a. Tienerile in evidentia si expeditiunile ajunsesera pe manile sierbitoriloru sub cuventu ca lipsescu cancelistii. Interelele si arende pentru remasii orfani statotori sub tutoratu si sub privegherea tribunaleloru nu se incasara de mai multi ani. Mai in scurtu, ca la tribunalu mergea t'ote acuratu cã pana la an. 1848, adica pe boieresce, pe siedute, pe nelucrate. Multi era aplecati a incarea t'ota a-acea stare ticalôsca a lucrulu totu numai asupra presiedintelu dela tribunalu, carni 'iar lipsi tari'a de spiritu, ou care se impintena lenea si nepasarea; ci membrii cei noi ai comitetulu reflectara, ca acestu presiedinte se afla in Fagarasiu numai din Octobru 1865, era dela 1861 au mai fostu alti trei presiedinti, ce au facutu aceia? si ce a facutu tabl'a regésca din M. Osiorheiu, care cã tribunalu de apelu avea si are cea mai deap'rope si mai strinsa datorintia de a trage la respundere grea pre toti judecatorii nepasatori si lenesi? Era presiedintele tablei pentrucã nu face visitatiuni strinsu oficiale si nu numai de parada.

Intr'o séra, pre candu se debatea in acestu modu starea justitiei, ne aduseramu aminte de urmatorulu pasajiu din petitiunea dela 30

Dec. 1866 a celor 1493 romani transilvani: „Planul adica este proiectat de multa, dupa care locuitorii transilvani se ajunga acolo, in catu se li se urasca din sufletu de propri'a justitia si gubernare si se fia constrinsi inca si in modulu acesta cá se'si cante scaparea loru la Ungari'a. Nenumerate sunt pedecile, care se arunca in calea unei justitii rapedi si a unei administratiuni prosperatore.“

Se'si ia oricine ostent'la de a scote la lumina din tóte jurisdictiunile macaru numai date de care scóseram noi mai in susu, pentrucá se cunosca lumea, la ce stare cu totul deca-diuta ne aduse politic'a cea vrasmasia, dupa care fú tractata acésta tíera de siepte ani incóce prin parti'a fusionista.

Intre acestea impregiarari fórte grele si fórte neplacute comitetulu in maioritaea sa determinà se incerce a'si statori mai nainte de tóte unele regule dupa care se se intocmésca la alegerile sale. Deci s'a statoritu: a se alege pro catu se póte totu numai juristi absoluti si de purtari nepatate*), dupa acestia individi altmintrea cultivati si rutinati prin servitiu de mai multi ani. Secatur'a de conditiune cá se aléga numai individi nascuti si posesionati in municipiu se modificà; ei despre acésta éra si aladada. La confesiuni se luà prea puoina consideratiune, cu atatu mai multu a fostu respectata nationalitatea cu ocaziunea alegerii unui individu betranu din natiunea maghiara. Resbunare politica se manifestà numai asupra unui asesoru romanu intr'unu modu obstinatu, pentrucá acelasi pusu in candidatura de cinciori cadid de cinciori. Fostulu fiscalu, din caus'a caruia indata in siedinti'a prima se escase o furtuna intre romani si unguri, a trei'a di fú stersu din list'a candidatiloru prin dn. capitaniu supremu, precum se pare nu atatu din caus'a celo:u dóua procese intentate prin unguri si nici pana astadi terminate, catu mai virtosu din alte cause rezervate si misteriose. . . .

Caderea séu strazutarea mai toturoru celorlalti se intempla in interesulu servitiului cu scopu de a scóte odata acelu municipiu din decadinti'a sa.

Ore inse acelu scopu sacru se va puté a-
* Dintre juristii séu absoluti de curendu, séu aplicati de mai nainte la pracsu fusera alesi si naintati 8 insi, toti romani, ca unguri nici éra.

Alegerile functionariloru municipali

s'au facutu in cele mai multe tienuturi ale acestui mare Principatu. Noi nu prea cunóscemu pre amplotatii alesi, intr'aceea incheindu din cateva sciri publicate si pana acum in foile maghiare suntemu constrinsi a presupune, ca aceleasi au esitu cu pucine exceptiuni totu cá cele din Ungari'a, éra despre acestea s'a scrisu si pana acum de nenumerate ori, ca au esitu fórte reu, pentrucá s'au alesu o multime de domniori ignoranti si lenesi. In adunarile electorale din Treiscaune (St. Georgiu), in comitatele Cetate-de-balta, Alb'a de susu, Turd'a s'au escatu certe mari pana la vetamari de onóre, anume in Alb'a de susu ajunse treb'a pana a'si dice m—i unii altora. Amic'a dualismului „Neue fr.

Prease" insemnase inca la 10 Maiu intr'o core-spondintia dela Pest'a, cumca alegerile in comitate au esitu mai blastemate decatu oricandu altadata, ca boierimea sarantóca mai preste totu e pe deasupra si ca va fi vai de tierani. „Bolland Miska" constata acésta impregiarare in sute de variatiuni. Alte foi aducu unu ecsemplu din M. Osiorheiu, dupa carele nisce amplotiati nou alesi róga pe cei vechi, inse scosi, cá se aiba bunatate a lucra pentru ei, se traga plat'a in loculu loru, éra ei se voru indestula numai cu — sportule! Alegeri de natur'a acelora sunt fórte bune spre a surpa tota autonomi'a municipala. Uitate, tocma asié mergea la sasi pe la finea vécului treoutu pre candu s'au cassatu o multime de amplotiati, éra Draudt funogiulu (jude) din Brasiovu s'a impuscatu din caus'a mai multoru blastematii, candu in urma-rea cercetariloru criminale conduse de comisariulu Györki se octroara punctele regu-lative, care se tienu pana astadi. —

Cetatea Alb'a Iulia 8 Iuliu 1867.

„Ni se impartasesce, ca aici s'a inceputu de vreo cateva zile cladiria drumului feratu, si chiaru intru unu locu, unde dupa datele istorice fú cetatea Apulum.

Chiaru pana acuma s'au si aflatu o multime de lucruri, care nu ar' trebui lasate din par'ea romaniloru necercetate mai cu de amenuntulu, ca-ci ne aru poté fi de fórte mare ajutoriu spre adeverinti'a antietatii nóstre in Transilvani'a, care pana si acuma ni se denéga de cei cari nici cu o petrutia nu ne potu documenta, ca dóra ei ar' fi fostu posesorii cei d'antai ai acestorlu locuri.

Deci ve rogu pré stimate Dle, se aveti bunatate a face acésta onoratulu publicu cetitoriu si inteligente cunoscutu, cá se se afle vreunulu care ar' posede pre langa amórea nationala si sciintiele recerute spre publicarea lucruriloru celor mai interesante.

In scurtu se va incépe a se sapá si colin'a, unde se dice a fi fostu templulu anticiloru romani, la a carui desmormontare amu trebui se ne aflam martori reveritori si adoratori, cá nepoti ai mariloru strabuni.“

— Drumulu de feru capitalu dela Aradu la Alb'a Iulia pasiesce cu pasi gigantici inainte si dupa cointielegerea societatii si a actionariloru respectivi, inainte de finea lui Maiu an. 1868 se va predá societatii respective spre a'si incepe comunicarea, ér' ar'ip'a dela Piski pana la Petrosienu se va dá gata celu multu pana la 18 Aug. 1869.

Preotimea romana se'si tienu de obligatiune conscientiosa a indemná pe poporu, cá se se folosésca in totu modulu si tipulu de acésta intreprindere cu acorde de lucrú, ce se oferese pe plata buna si pe timpu indelungatu. Acórdede pre catu se póte se se facea totu cam d'an-taia mana. Sate intregi potu luá asupra si cutari ramuri trebuintiose la cladiria acestui drumu. Facundu inse precalcule, cá se póta reesi cu folos. Apoi pracs'a castigata in ase-menea obiectu le póte aduce o pane securu si pe viitoriu, d. e. atatu in celelalte parti, unde se voru aflá asemeni cladiri, oatu si in Romani'a, unde pe viitoriu se voru cere asemenea intre-prinderi cu pracsu, care adeseori potu se imbogatiésca pe multi particulari cu mai mare succesu decatu economi'a campului séu pastorirea.

Clusiu. La asociatiune! Tóte natiunile cari credu in viéti'a si viitorulu loru, se folosesc u de intalniri asociative cá de celu mai securu manunchiu de inaintare si consolidare in progresu si cu astfelu de ocaziuni 'si representéza tóte inaintarile facute in deosebite ramuri ale sciintieloru, artei si industriei. Neoi o adunare generala de reuniuni nu se face izolata, cum se facú a nóstra in anii treouti afara de cea dela Brasiovu, care trebuia se se ié de mustra pentru totu anulu. Ce frumosu ar' fi fostu si salutaru pentru desteptarea emulatiunii agricultoriloru romani, candu s'ar fi combinatu si in estu anu cu adunarea generala a asociatiunii si o espusetiune agricola, séu celu pucinu unu cursu de cai in forma de „Iudus Trojae" alu strabaniloru nostri, dupa cum 'lu descrie Virgiliu Aeneidos Lib V.:

„Hunc morem, hos cursus atque haec certamina primus

Ascanius, longam muris quum cingeret

Albam,

Retulit et priscos docuit celebrare La-tinos

Accepit Roma et patrium servavit honorem.“

Hei nu e destulu a ne fali cu numele strabaniloru si faptele si exercitiile loru a le lasá neresuscitate intre stranepotii loru macaru intr'o forma de „Corso" italianu, séu celu pucinu cá probele cele rari, despre care audiramu ceva in Romani'a in anii tr., care inca mai degenerase in entusiasmulu de a se lepadá odata de moli-tiunea cea efeminata si a imbracisii astfelu de exercitia, ca-i procreaza mii de rezultate inaintatóre atatu in materia oatu si in spiritu, care ambe fara ambitiune si emulatiune, fara incuragiare entusiastica romanu plapande si jignite in copilaria loru.

Ce nu s'a faoutu acum se va face de alta data, inse se se face neaperatu totudéna, cá se progresam din di in di totu mai vederatu, parasindu splendrianulu. —

— „Noi aici ne pregatimu pre catu ne sta prin putintia si speramu, ca inteliginti'a romana isi va tiené de lucrú de onóre si oblegaminte a concurge in numeru catu se póte mai mare spre a fi de facia la adunarea generale, dovedindu, ca simte mare interesu a vedé progesele natiunali faoute prin comitetulu asociatiunii si prin impartasirea publicului.“ Amu dori, cá de cele ce se imputara in an. tr. se nu avem a referá din loculu acesta cu ochi de argus. — Pana acum inse cu tóta asteptarea nu ni se presciintiaza pre multi membrii si tctusi ni se apropia timpulu, care ne cere preingrigire de bun'a loru primire. Junimea nóstra inca va concurge a contribui la inaltierea splendórei dilorlu acestora prin produceri, ce le doresce verce patriotu a le audi si vedé mai multu cá orsicandu. Avemu se dovedimu toti din tóte partile, ca nemica nu ne insufletiesce mai multu, decatu impartasirea la asemenea adunare nationala. — R.

Dintre Muntii apuseni ai Transilvaniei.

Cu anevoie este a nu grai adevéru.

Dupace cele mai multe diurnale si patriotice si este ne descrisera prinderea d. Candiano, imi dede ocaziune „Kol. Közlöny“, a descrie si eu calatori'a d. Candiano prin Transilvani'a pana in momentul de 16 Iuliu, candu fú prinsu in Zlatu'a de domnisorulu Arone Ferentz si acésta cu atata mai vertosu, pentrucá nici unu diurnalu nu desorie agitatiunile lui, pentru care fú prinsu de o parte, éra de alta, fiinduca „Kol. Közl.“ in desorierea acelei scene dice, cumca Candiano a fostu la unu popa cunoscutu din intemparile dela 1848—9. — Asié este, eu sum, hic sumus qui fecimus, in nos convertite ferrum. — Éca dara genuin'a desoriere a aceleasi scene.

Aflandume eu cu inceputulu lui Iuliu la scaldele numite dela Buholtiu, candu voieam a porni catra casa, din intemplantu me intalnescu cu d. Candiano in Deva, spuindu'mi ca cine e, ca calatoresce dela Pest'a catra casa. Intre convorbire mi dise, ca i ar' placé fórte a vedé locurile cele romantice dela noi, dara desclinitu baiile, unde au baitu romanii. Eu ei respun-seiu, ca acele le póte vedé prea lesne, ca-ci mane demanétia, déca vomu plecá de aici, pe séra suntemu la ele. —

Asié in 14 Iuliu demanétia amu plecatu cu trasur'a mea si in aceea di sér'a la 10 ore amu sositu in Rosi'a, unde ne amu odihnitu. In diu'a urmatória, demanétia a vedutu baile, unde au baitu romanii, care acuma se numescu „Cetatea“. Acésta durà pana la 10 ore — dupa care d. Candiano 'si luà diu'a buna, si plecà la Abrudu, multiamindu'mi de ospitalitatea si cunosciintiele ce le facú despre cele bai; dupa care l'amu petrecutu pana la Abrudu, unde ei cautai o trasura, care se'lu duca pana la Alb'a Iulia, dara din intemplantu nu i amu pututu o-pata trasura separata cu graba, ci pe unu Marginénu, care venise la tergu de septemana, cu acesta m'amu tocmitu, cá se'lu duca pana la Sebesiu, séu de nu va fi locu pe diligintia, pana la Mercurea. Dara durere, elu 'mi spuse, ca nu póte pleca pana in diu'a urmatória, adica in 16. —

In Abrudu amu trasu la judele comunalu in Abrudu satu, acolo amu pranditu si amu sediutu pana séra, fara cá se facea d. Candiano vreo visita la sufletu de romanu, ba cá se fia feritu de tóta susceptibilitatea, dise, ea e negutiariu dela Brasiovu cu numele Georgie Costi si a venit cá se cumpere galbiori*). Disei, ca Marginénu nu potú plecá pana in 16. Asié domnu Candiano peste nópte éra s'a intorsu la mine, de unde demanétia la 8 ore 'lu petrecui

*) Asta i fú tóta erórea. — R.

pana la Abrudu, si la 11 an plecatu spre Zlatn'a. Cele intemperate acolo le sciti din Gazeta.

Acuma judece ori cine, óre merita acésta calatoria nevinovata prin Transilvani'a, in 15 si 16 Iuliu a d. Candiano, cá se fia tagartiatu cu gendarmi de batjocura, mai anteu la Aiudu, de acolo la Clusiu, apoi éra la Aiudu, dela Pontiu la Pilatu si asié de alungulu tieriei spre cea mai mare batjocura pana la granitia. Déca ati avutu frica de densulu, de ce nu iati disu numai cu unu cuventu, cum au disu Genisarenii catra Christosu: „Esi din hotarale nóstre“, séu déca nu voiti se calatorésca strainii prin acésta patria, incungiuratio cu murichinezesci. Bine a observatu unu scriitoriu maghiaru despre voi, candu a disu: „halad előre magyar és mikor haladni akar, az eszit a fogosrateszi“ — inaintéza maghiarulu si candu vre se inainteze, 'si pune mintea in cuiu. — Ve temeti de emisari si agitatori, dara nu trebuesou emisari nici agitatori straini, pentruca suntu destule agitarile vóstre, care le faceti si loialitatea oare o observati facia cu nationalitatile nemaghiare, devenindu pana acolo, de vatamati si legile ospitalitatii, cá se tacu despre nedreptatile cu care ne asupriti pe noi vechii locuitori ai acéstei patrie. Asiu mai avé multe a ve spune, dara le retacu de astadata. —

Dupa care amu onóre a me subscrie Rosi'a de Munte 3 Aug. 1867.

Simeone cavaleru de Balinth, preotu si prot. rom. in Rosi'a.

Suplementu la restauratiunea municipala a com. Solnocu interioru din 15 Iuliu 1867.

(Inchiarare.)

Nu putemu lasa ne insemnatu si acea, ca pe d. Ioanu Czicze numai pentru acea nu l'au lasatu de asesoru, pentrucá nu cumva vreunu romanu se aiba in caus'a cea drépta vreunu aparatoriu, dupa cum indirecte si directe inca s'au exprimat membrii de unguri, atatu in sinulu comisiei, catu si afara. — Brehariu a fostu silitu a primi vicespania, de órece pentru cerculu Ungurasiului a fostu desemnatu Nicolae Rátz nepotu alu d. comite supremu, prin urmare Brehariu — dupa promoveatur ut amoveatur — trebuia se remana fara postu, de nu primia séu vicespani'a séu vreunu postu de cancelistu la Desiu, ca nici in cerculu seu nici in altulu vecinu postu de jude vacantu nu era. — D. jude supremu G. M. au sciutu inainte, ca insusi d. comite supremu nu doresce se'lu aiba in sinulu oficiolatu, pentruca de si fú eschiamatu cu maioritete eclatanta de vicespanu dupa informatiune oculata, totuti d. comite supremu a dispusu votisare secreta, si in secretu s'au facutu pasii, cá d. G. M. se cada cu 78 voturi facia cu 84. — De acésta inse ne bucramu pentru persón'a d. G. M., de órece destulu iau fostu se tiena de administratiune sub reposatulu comite supremu Véér Farkas, a carui incredere deplina o posedea si acuma celu pucinu nu are de a fi ludimagistru. Ne dóre inse ca romanii — cari pórtá greutatile nu au la oficiolatu nici unu protectoru patriotu pentru causele lor cele juste. — De insemnatu avemu éra, ca inainte de alegere cu 2 luni s'au sciutu, ca de jude supremu va aplicá d. comite supremu pe unchiulu seu Stefanu Torma si colega seu deputatu Gajzago Salamon, éra de primulu vicecomite pe cumnatulu seu Véér Zsigmond, prin urmare chiaru retragerea séu eschiderea d. G. M. nu ne a suprisu cu privire la alu doilea postu de vicespanu.

Constatandu cu corespondintele lui „Korunk“, ca galeri'a a decisu la tóte casurile, in care nu s'au facutu alegerea cu voturi secrete, si cumca d. comite supremu au devenitu in confusiunea cea mai mare, mai constatamu si acea, ca calificatiunea nu s'au consideratu nici de cum, ci singuru purtarea politica, adica ultraista maghiara, antiromana, séu consangenitatea si nepotismulu, in catu ne tememu, ca acuma éra in tótna, cá si in dilele lui Pataki Daniel pe la anulu 1862, vreunu comisariu gubernialu va avé éra de a investiga vreo 3—4 luni, cum s'au lipsitu notarii de romanu, cum li s'au opritu acestora a scrie romanesc, cum au elocuitu judi procesuali, cum li s'au denegatu romaniloru resolutiunile si decisiunile in limb'a romana etc.

In urma constatamu, ca d. comite supremu Torma inca nici unu pasu nu a facutu pentru

impacarea si indestulirea nationalitatii romane, ci au datu probe invederate numai de contractulu, prin urmare constatamu, ca ministerulu n'are temeiu de a pretinde dela romani incredere, candu in fruntea comitatului sta asié unu barbatu cá Torma, — tooma din acea cauza romanii voru fi mai ingrijitori de drepturile lor nationale, notarii romani nu se voru dediosi asi paresi limb'a sa materna, si a intrebuintia limb'a maghiara in loculu celei romane; — poporulu insusi nu va suferi unu astfelu de abusu cá notarii se neglige limb'a lui cea scumpa si dulce; preotii voru deastepta si conduce poporulu pe calea cea drépta, intru apararea drepturilor lor si ii voru intari in credintia catra viitoriulu lor, éra oficialii cei pucini romani se voru lupta cu mai multa resemnatiune decatu ori si candu pentru a castiga valóre pretiutei limbe materne, spre a fi respectata si in oficiu, dupa dreptulu celu avemu, care nu ni se mai póte suprima póte ca neci cu arm'a. Se scia eroii politicei esclusive, ca romanulu se uita cu indignatiune la apucaturile mesterite, spre a ne despoieca cu incetulu de dreptulu avutu, cum dion pre nesimtite, cu ignorare nepasatória. Éca cum se implinescu vorbele Ecs. Sa d. comisariu, ca ne va implini dorintiele, incatu ii vomu remané multiamitori! Romanii sciu pre bine cata valóre au promisiunile maghiare si de acea nu mai credu in neci o promisiune, decatu iu fapte constatate si vedu toti, ca suntu impinsi chiaru prin fratii maghiari a luá lupta leg. solidaria pentru restituirea dreptulu politicu nationalu demarcatu. —

Scevola.

UNGARIA. Stergerea procedurii de invoiéla cridala. O ordinatiune a min. de justitia din 6 Aug. 1867 redica pentru Transilvani'a procedur'a de invoiéla la crida, si acésta in puterea indemnitatii, ce a primit'o min. dela dieta si in puterea incuviintarii Mai. Sale imp. si regelui.

In punctulu 1-u se scóte din putere procedur'a de invoiéla regulata cu ordinatiunea min. din 18 Maiu 1859 si estinsa si preste Transilvani'a pentru casulu, candu inoetéza a plati negutiatorii, industrialii si fabricantiu improtocolati.

2. Puterea retro-activa nu are acésta ordinatiune pentru invoielile facute si finite pana la 15 Aug. a. c.

3. Invoielile de pana acum aprobate in 1-a instantia, inse neterminate in urm'a recurselor facute, se voru terminá totu dupa prescriesele trecute.

4. Invoielile cridale neresolvate in 1-a instanti'a trebuie se se striformeze indata dupa nou'a procedura ordinaria si se voru pertractá si resolvá prin tribunalele de concursu respective, dupa prescriesele ordine concursuale provisorie din 18 Iuliu 1853.

— Administratiunea finant. croato-slavóna, care stete pana acum sub regimulu centralu s'au subordinatu min. maghiaru de fin. prin scrisórea de mana a Mai. Sale catra c. Andrásy.

— Comun'a gr. cat. din Ungvár s'au rugatu de episcopu, cá se'i se tiena predicile si maghiarésece atatu in biseric'a capitala catu si in celelalte biseric'i rutene. Progresulu acesta nu 'lu dorimu si pentru romani, cari suntu nascuti din diei. —

— In caus'a ali'ntieloru „Hon“ nu se impaca cu neci unu pretiu, cá Ungari'a se fia trasa in aliantia de suverani, fiinduoa acum aliantiele se facu intre popóre si numai intre acelea popóre, care suntu mature pentru libertate. Cum póte fi vorb'a inse la noi de aliantie intre popóre, candu inca n'am devenitu acolo, cá se respectamu drepturile omenitatii intre noi? Avemu lipsa de aliantie de popóre, dar regimulu n'are plecare la acésta, n'are vointia si n'are putere. Spre a infintia aliantie intre popóre se cere, cá se o rumpemu cu intentiunile si institutiunile aristocratice. Se inceteze de a mai totu face la remesi. Noi avemu trebuintia de aliantie de popóre si acestu terenu pentru regimulu nu e nefolositoriu, ér' ide'a acésta nu e idea nematura, pentruca ea a petruncu miliónele de popóre.“ O vorba cá acésta ar' insiela, ár' poté insiela pe popórale cari nu sciu, ca „Hon“ vre si aliantie cuceritórie in orientu. —

— Kossuth nu vre se primésca mandatulu oferitu de deputatu, ci se va adresá din caus'a acésta prin o forma de manifestu catra natiune, in care si va desfasiurá directiunea politicei sale. —

AUSTRIA INFER. Vien'a 10 Aug. In

8 s'au adunatu in localulu cancelariei ungarice deputatiunile dualistice de invoiéla. Min. cont. Taaffe a salutatu in numele regimului pe deputatiuni. Deputatiunea sen. imp. a desfiptu intr'o siedintia a s'a, cá directiva la consultari, impartirea detoriei de statu, a venitorilor vamale si impartirea contributiunii directe pe temeulu rezultatulu de 6 ani.

Pertractarile se facu in secretu cam in forma cum pertracta deputatiunea regnicolaria cu croatii. Deputatiunea dincolo de Lait'a are presiedinte pe arhiepiscopulu Rauscher si suplentu pe cav. de Hopfen.

— Pentru primirea imp. Napoleonu la Salisburgu s'au facutu pregatiri timpurie si pre 18 séra se astépta intalnirea. Impregiurarea ca si regele Bavariei va veni la Salisburgu ne face a crede, cumca visitá acesta va fi mai multu decatu o visita de condolentia. Tocmai candu n'ar fi adeverate reportarile prin diurnale, cumca basea de o aliantia intre aceste trei puteri ar' fi buna primita, intalnirea acésta totusi va servi pentru o cointelegere in caus'a orientala. —

Alianti'a pruso-rusésca inca a lasatu Austriei libera alegere, séu se ié si ea parte la caus'a orientala cu o parte din Turci'a séu se ié lupt'a cu Ruso-Prusi'a. Prusi'a atunci 'si va intemeia dominatiunea preste Germani'a si Rusi'a siaru jocá caii panslavistice in orientu, combatentu totudeodata si pe Austri'a. Franci'a izolata va trebui atunci se primésca de bane lucrurile complinite. Esta se dice a fi scheletulu aliantiei pruso-ruse. Vomu vedé si profilulu aliantiei austro-francesce celu pucinu cá prin transparentu; inse se nu dormitamu. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Despre calatoria Altetiei sale Domnitorului Carolu I. si visitarea Sultanului la Rusciucu serie „Monitorulu“, urmatórele:

Astadi, Luni, la 11 óre, avisulu marinei imperiale francesce, Le Magicien, ancoratu vis avis de Rusciucu, a inaintatu in partea Giurgiului spre a se pune la dispositia domnitorului. M. S. mergundu la bord, insocitu de dnii ministri alu afaceriloru straine si de resbelu, d. generalu Gulescu si d. locotenentu colo'nicu Iarca, a fostu intimpinatu de dnu comandantu dela Richeriu si de oficerii sei. Pavilionulu romanu falsia la marele mast, si totu echipagiulu a repetatu de siépte ori se traiesca imperatorulu; ajungundu la debarcadulu de la Rusciuk, I. S. a fostu intimpinatu chiaru de pe vaporu de escelentiele loru Kiamil-Bey, intructurulu ambasadoriloru, Essa-Pasia guvernatorulu orasiului, insocitu de unu numerosu statu-majoru. Domnitorulu, dnii ministri, precum si inaltii functionari otomani si persónele suitei s'au pusu in trasurile cari au fostu preparate, si escortati de unu escadronu de spahii, au pornitu la palatulu Sultanului. Trupele garnisoni formau spalierulu in stradele orasiului, si intréga poporatiune se imbulziera in calea Mariei sale. La palatu, Domnitorulu a fostu intimpinatu de A. A. L. L. Aly-Pasia, marele visiru, regentulu imperiului Fuad Pasia, Mohamed Rusdi-Pasia, ministru de resbelu si Mitad-Pasia, guvernatorulu Elyetului-Tulnai. Introdusu in salonulu de primire unde asteptau ministri otomani si unu mare numeru de persóne distinse, cari formésa casa Imperatului, Maiestatea S'a Sultanulu, inaintandu cu cativa a intimpinatu pe domnitorulu, si dandui mana intr'unu chipu fórté cordialu, l'a condusu in apartamentulu seu deosebitu, urmatu numai de Aly-Pasia, care convorbire intre Maiestatea S'a si Domnitorulu, a ténutu peste una óra. In urma, Maiestatea S'a Sultanulu a presentatu M. S. domnitorului, pe fiulu seu Juzuf Igedin. Esindu cu Altetia S'a in salonulu de primire, M. S. Domnitorulu i-a presentatu pe dnii ministri si suitea sa. Dupe acésta, principele Domnitoru, insocitu de Aly-Pasia, s'au retrasu la palatulu care érá destinat, si dupa una óra de conversatie cu Altetia S'a, a primitu visita inaltiloru demnitari ai imperiului. La plecarea M. S. domnitorului, A. A. L. L. Aly-Pasia, Fuad-Pasia, Rusid-Pasia, si escelentia sa Mithad-Pasia, l'au recondustu pana la scara si siaru luat concediu. Maria S'a s'au intorsu la vaporu cu acelasi ceremonialu cu care si venise, insocitu de escelentia sa Kiamil-Bey. Musica militara n'au incetatu de a canta de catu dupa ce vaporulu s'au departatu de portulu Rusciuculu. Coboranduse dupa vaporulu le Magicien, domnitorulu a fostu salutatu cu 21 tunuri, si la pornire precum si

la întorcere personalului echipajului sunit pe verge striga de zori se traieca imperatulu. Asta s'era Maria S'a prinoipele domnitoru intruni la prandiu pe d. Boyard, gerantulu consulatului generalu franceze care se afla pe vaporulu, pe dlu comandante de la Richeri si pe dlu comandante Lamy, siefu alu misiunei militare franceze. (Monitoriu.)

— Catu privesce societatea literaria conchiamata pe 1. Aug. ne bucuram foarte, ca fratii nostri romani din Principate — cunoscuta si cu seriozitate se si apucara a rezolva problema cea mai imperativa, care are se o deslege o natiune inainte de toate, indatace se afla in consiinta de sene si in posesiunea medilóceloru de a se inaltia cá unu meteoru, cá unu s'ore pre orizontele sistemului de aceeași limba, asiadiandu unu focalariu pentru unitatea si uniformitatea literaturii sale. Prim'a Augustu anul Domnului 1867, speram, ca va fi inceputulu unei epoci de aur pe campulu literaturii noastre. O natiune nu se póte inaltia decatu numai in proportiune progresiva cu literatur'a ei. Tóte incordarile minutiose particulare si destramate nu pota produce rezultate mari. Candu inse spiritulu de amóre catra sciintia si literatura, catra cultur'a cea inaltia pe aripele uniformitatii a devenitu a precumpani cu entusiasmulu seu totu indiferentismulu periculosu; candu abnegarea luata de mana cu ambitiunea consciintei de sene si de ai sei e rezolvata cu or-ce sacrificiu intru a reasidiá pladiulu inaltiaru nationale: atunci pentru acelu poporu, pentru acea natiune a resaritu s'orele celu neinseratu alu vietiei! — Fia, cá natiunea se devina deobligata in consciinta a serba cu dulce aducere aminte rezultatu acestu inceputu, bucuranduse de administrarea medilóceloru cerute pentru punerea bazei si infintierea catu mai curunda a unei academie sciintifice de toti dorite, care se-si versé binecuvantatoarele lumini ale sciintieloru si ale literaturii unificate preste totu orizontele nationalu. „Sciintia e taria si dreptulu e putere.“ Aceste dóne maxime portate de spiritulu abnegatiunii si de amóre totulu sunt unice destinate de providentia cá sepóta implé mesur'a fericirii acelu poporu care cu uniforma sollicitudine le combina si le uneste pe ai ar dóne intr'unu resufletu. Importanta acestei curuniri simpleminte literarie se va vedé din seriozitatea activitatii si lucrarii si din sucursulu celu liberalu, ce se va dá acestei societati, spre a se poté inaltia la gradulu celu mai inaltu alu academiiloru sciintificu. Fia cá rezultatu se ne implinésca doririle comune!

Cu catu focu si entusiasmulu intempina fratii nostri din Romani'a initierea acestei societati literarie se vede in parte si din urmatoriulu programu si

„Apelu catra publicu!”

Déca vreuna data o societate, ori adunare de Romani, a trebuitu se atraga atentiunea si iubirea nóstra, acésta este societatea pentru gramatica si dictionariulu limbii romane.

In reportulu de convocarea societatei, guvernulu dupa 11—23 Februaru, a arstatu cu temeinice cuvinte in ce legatura sta cugetarea cu limbajulu, si cum in interesulu stabilitatii si limpedirii cugetarii este urgentu se inceteze confusiunea si fluctuatiunea din limba Eta ce vomu datori societatei literare dela 1 Augustu.

Importanti'a servitiiloru ce au a face literaturii nóstre barbatii convocati, au determinatu una parte din publicu se serbeze acea di, menita a ocupa unu insemnatu locu in istoria limbii si literaturii nóstre.

Una adunare tinenta la 10 Iuliu trecut, nea facutu onóra se ne aléga in comitetu, pentru regularea serbarei cu totulu literaria, ce se va da membriloru convocati.

Subsemnati chipsiundu dara asupra programulu acelei serbari au convenitu cele urmatoare:

Programa. Art. 1. — Receptiunea membriloru societatei literarie se va face la rondulu alu 2-lea de la sosea; la 30 Iuliu, Duminea, la orele 11 de diminetia. (S'a amanatu pe 1 Aug.)

Art. 2. Pentru acésta receptiune se va construi intr'acelu locu unu umbrariu decoratu cu scupele si drapelurile romane.

Art. 3. Intr'acelu umbrariu voru adasta

membrii comitetulu cari facu receptiunea, reprezentanti corporatiiloru cari voru bine voi a asista, precum si parte din membrii diferiteloru societati.

Art. 4. La sosirea membriloru adastati, muzicele voru esecuta arie nationale; apoi presedintele acestui comitatu va felicita pe membrii societatii de buna lor venire.

Art. 5. De aci membrii societatei voru fi condusi, de catre membri comitetulu in anume trasuri pregatite, la biserica Sf. George nou, pentru a se face multiamire lui Ddieu. In avionulu bisericei voru fi primiti de catre membrii Atheneulu romanu. Corurile voru participa in acésta solemnitate religioasa.

Art. 6. Indata dupe rugatiune, membrii societatei voru fi condusi cu aceeași pompa pe la ospetariile lor.

Art. 7. Trajeulu Cortegiulu va fi pe stradele urmatoare:

De la Siosea pe Podulu-Mogosióii pana la Cisiméoa Rosia. Strada Fontenei. Strada Lutrana, Strada Stribeiu-Voda, pana in facia teatrului, Podulu Magosóii, Strada Carolu I., Strada Sielari si Lipscani, pana la Sf. George.

Art. 8. S'era la 9 óre, va fi conductu de faclie, care va purcede din curtea academiului cu muzica si coruri, facundu una serenada in piata teatrului, unde membrii voru fi adunati la banchetulu ce se va da in focalariu Teatrului.

Cu ocaziunea acestei serbari, acestei primiri fratiesci ce voim a face in onóra convocarii societatei literarie, care va da natiunii una limba literaria, si va opri fatala directiune ce in diverse localitati a apucatu, facemu apelu la toti cetatiani romani, cá se bine voiésca a orna casele si magazinele lor, pe unde va trece cortegiulu; si a contribui cu presintia lor la serbarea acésta mare, in onóra unei di de la care va data renasceerea literaturii si cultivarea limbii nóstre.

Comitetu: Ionu Folcoianu presedinte. Ion C Garlénu secretariu. Lambru Vasilescu casieru. Doctoru Obedenariu. Doctoru Maldarescu. T. Mehedintianu. Zaharia Boerescu. Cost. Stancescu.

GERMANIA. In Fuld'a, unde se afla monumentulu santului Bonifaciu, apostolulu unirei germaniloru in credintia, voru tiené episcopii din Germani'a unu conciliu, despre intelegerea ce o avura episcopii, cari fura in Rom'a la serbatoarea santiloru martiri Petru si Paulu.

Animositatile diurnalistice intre Francoi'a si Prusi'a incepu a se domoli si caus'a orientului incepu a fi cea mai acuta din toate cauzele europene. Slavii de sudu ajutati de Rusi'a suntu resolvati a face cauza comuna spre a se libera si intruni. —

In Belgradu se afla unu comitetu bulgaru foarte activu, sprijinitu pre suptu mana si de guvernulu serbu, care tiene comunicatiunea printr'unu diurnalu bulgaru, si prin espresu cu comitetulu insurgentiloru din muntii Balcanului, de unde bulgarii amenintia o insurectiune cerbicoasa in contra Turcoiei. —

Una multime de bulgari inteligenti si juni s'a adunatu in Serbi'a si se pregatescu la o espeditiune spre a se intr'uni cu fratii loru insurgenti din Balcanu. Serbii se afla toti entusiasmati pentru caus'a confratiloru lor si astépta numai sosirea principelui, cá se faca inceputu la resbelulu de independintia, la care se pregatescu Erzegovinienii si Montenegrinii mai si Bosniacii, spre a dá concursu si bulgariloru. Invoirea slaviloru cu Rusi'a, care ajuta in tota peninsul'a cu totu felulu de succurse, e asié facuta, cá insurectiunea se prorumpa deodata preste tota peninsul'a, pana candu voru goni semilun'a la Asi'a Marele prinoipe Alecsie Alecsandroviciu, fiulu Cearului, calatorescu tocma acum prin Turci'a, a cercetatu si biserica din muntele Athos si a fundatu acolo o biserica. — Armat'a turcesca din Bosni'a si Erzegovin'a neprimindu gagi'a s'a rescolatu asupra comandantiloru si pusca asupra.

Sultanulu a sositu in 7 in Constantino-pole. Totu orasiulu si Bosporulu fura iluminate. —

„Zeid. Cor.“ scrie, ca republicanulu Juarez pretinde dela Francoi'a o desdanare resbelica de 250 milioane si pana candu nu se va numerá acésta suma calatori'a solului francesu Dano va fi impededata si proprietatile supusi-

loru francesi in Mecsico voru stá confiscate. Ast'a trebue se fia o scornitura in favóra aliantiei pruso-ruse. —

Americ'a a aratatu Portii, ca ea simpatiese cu caus'a candiotiloru. Anibal ad portam! —

Gustulu nostru pentru lectura.

„Albin'a“ Nr. 82 publica sub acésta titulu in foisior'a sa unu articolu, a carui citire o recomandam si noi cu totuadinsulu. Acelu articolu coprinde multe adevaturi aspre, inse adevaturi Asié este, romanii n'au gustu de lectura, éra lenea romanésca intreze si pe cea ungerésca.

Autorulu acelu articolu pune numerulu romaniloru austriaci cari s'eu citi si potu prioepe aceea ce citecu numai la 10 mii. Fia, noi inse credemu ca acelu numeru este multu mai mare. Bine dice auctorulu, ca multi se escusa cu lectur'a in alte limbi, ce inse e numai unu pretextu. Adevurul este, ca nu le place a sacrifica nici unu cruceriu pentru literatur'a si publicitatea nationala*).

Totu asié este: multi, foarte multi n'au nici macar o carte de rugatiune séu unu calindariu in eas'a lor, éra candu le dici se prenumere la vreo fóia publica, se vedi cum se ootescu, isi facu urechea toca, candu sub unu pretextu candu sub altulu, candu pentruca redactorulu cutarei foi este prea betranu, éra alu celeilalte prea tineru, candu ca este „uniatu“ candu ca'i „pravoslavnicu“ si asié mai departe. Altii se escusa cu saraci'a, inse ce saracia! Capitalisti de 20 mii pana la 100 mii fiorini, proprietari de mosii, amplotiati cu plata cate 3 pana la 6 mii fiorini n'au nici o fóia si nici o carte romanésca pe mesele lor. Ei dicu ca foile romanesci nu sunt bune, macarca nu le citecu niciodata in viéti'a lor. Domniloru, natiunea, patri'a si libertatea constitutiionala nu se sustienu cu frase desierte! —

*) Gazet'a din parte'si a publicatu numerulu abonatiloru sei de 5 ori in cursu de 29 ani.

Publicare.

Dupa ce comun'a Lups'a s'a rescumparatu dela fostii sei Domni pamentesci, toate regalele, precum si alodiale, asemenea si 3 terguri de tíera dobandite din vechime, care se tienu in 3 Maiu, 18 Septembrie si 11 Ianuariu cal.nou. asia dara sunt rugati toti Domnii compunitori de calendare, cá in rubric'a terguriloru se specifice acuratu, aceleasi mai susu pomenite dile. —

2—3

Antisti'a comunala din Lups'a.

Subscribulu amu onóra a aduce la cunoscentia publica, cumca in urm'a denu-mirei, — prin decisiunea decretala a inaltei cancelarie aulico-transilvane ddo. 9 Ianuariu 1867 Nr. 5430/1866 — cu locuintia in Clusiu, mi-amu inceputu activitatea advocatuala, si amu deschisu cancelaria spre acésta in strat'a ungerésca din Iaintru in cas'a sub Nr. 425.

Alesiu Pappu,

advocatu.

3—3 pl.

Localitatea de bolta „la Romana“ in Scheiu in Prundu sub Nr. 1390, precum si bolta la „Pipa mare“ din uliti'a Furcoiei in cas'a d. Kenyeres sub Nr. 1390, — unde este si trafic'a de tabacu si sare, — sunt de inchiriatu pe 3 ani. Deslucire va dá negutiatorulu Ioane I. Petricu din bolt'a din urma. 3—3 g.

Cursurile la bursa in 13. Aug. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 96 cr. v.
Augsburg	—	—	122 „ 75 „
London	—	—	125 „ 25 „
Imprumutulu nationalu	—	—	57 „ — „
Obligatiile metalice vechi de 5 0/0	—	—	59 „ 60 „
Actiile bancului	—	—	696 „ — „
„ creditului	—	—	184 „ 80 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 9. Aug. 1867:

Bani 65.— — Marfa 66.—.